

ВПЛИВ БЛОКЧЕЙНУ НА ПІДВИЩЕННЯ НАДІЙНОСТІ ДОКАЗІВ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

*Ігор Приходько, д.держ.упр., професор кафедри
обліку, оподаткування та управління
фінансово-економічною безпекою
Дніпровський державний аграрно-економічний університет,*

Забезпечення того, щоб аудиторські докази, зібрані для аудиторських процедур, були достатніми, релевантними та надійними, є найважливішим для аудиторів. Достатність навряд чи буде проблемою в середовищі блокчейну, оскільки для транзакцій, які обробляються в блокчейні клієнта аудиту, аудитори матимуть можливість витягувати та перевіряти повну популяцію транзакцій, які безпосередньо витягуються з блокчейну клієнта (для тих транзакцій, які обробляються в блокчейні клієнта аудиту). У результаті аудитори перенесуть свою увагу на вимоги доречності та надійності аудиторських доказів. Релевантність інформації про блокчейн, швидше за все, залишатиметься предметом аудиторського судження, оскільки аудитори повинні будуть визначити, чи можуть зібрані докази задовольнити цілі аудиту (наприклад, збір рахунків-фактур на продаж блокчейну для перевірки здійснення транзакцій продажу може задовольнити мету аудиту, щоб перевірити, чи не було зареєстровано жодних фіктивних транзакцій). Що стосується надійності, інфраструктура блокчейну має потенціал для підвищення цілісності внутрішнього та зовнішнього аудиту[2].

У поточному бізнес-середовищі під час проведення традиційних аудитів, яке в основному складається з централізованих бухгалтерських книг, докази зовнішнього аудиту зазвичай вважаються більш надійними, ніж докази внутрішнього аудиту, оскільки менша ймовірність маніпулювання цією інформацією керівництвом. Проте такі характеристики блокчейну, як децентралізація, незмінність і підзвітність, можуть підвищити надійність доказів внутрішнього та зовнішнього аудиту, оскільки фінансова інформація, замовлення на закупівлю, рахунки-фактури та інформація IoT можуть зберігатися в безпечній і прозорій книзі блокчейну.

Оскільки транзакції блокчейну вимагають узгодження вузлами-учасниками, перед тим, як вони будуть опубліковані в реєстрі, перевірки повноти та точності по суті виконуються завчасно. Перевірки повноти та точності також виконуються після публікації транзакцій, оскільки вузли-учасники мають доступ до універсального перегляду транзакцій блокчейну. Крім того, записи в блокчейні захищені від втручання завдяки застосованим криптографічним механізмам. Ці записи захищені кодом і стають незворотними, оскільки хеші транзакцій містять інформацію про поточну транзакцію та попередню транзакцію. Нарешті, автора запису можна ідентифікувати, оскільки хеш запису також містить цифровий підпис користувача. У сукупності такі атрибути блокчейну, як децентралізація, незмінність і підзвітність, допомагають покращити цілісність внутрішніх і

зовнішніх даних. У таблиці 1 узагальнено проблеми, пов'язані з правдивістю та різноманітністю аудиторських доказів, які пом'якшує блокчейн[1].

Відомо, що використання фінансової та нефінансової інформації як аудиторських доказів підвищує точність аудиторських процедур. Однак витрати на підготовку аудиторських доказів з різних джерел потенційно можуть перевищити очікувані вигоди, оскільки аудиторам може здатися громіздким поєднання інформації з різних джерел. Блокчейни мають здатність зберігати аудиторські докази з різних джерел, тому допомагають подолати проблему агрегування фінансової та нефінансової інформації з внутрішніх або зовнішніх джерел.

Децентралізована інфраструктура блокчейну також сприяє обміну інформацією в більш структурованому та подібному форматі між компаніями чи галузями. Таким чином різноманітні дані агрегуються майже в режимі реального часу в розподілену книгу блокчейну та доступні користувачам-учасникам.

У блокчейні аудитори матимуть доступ до всіх узгоджених фінансових транзакцій між, наприклад, об'єктом аудиту (дохід) та його відповідними клієнтами (платежі), надаючи аудиторам одну послідовну версію економічних транзакцій.

Аудитори також можуть отримати вигоду від використання інформації IoT, такої як дані про місцезнаходження з пристроїв GPS або дані про температуру, що зберігаються в блокчейні, щоб отримати глибше розуміння бізнесу та ризиків клієнта, а також підвищити точність їхніх оцінок і оцінок.

Отже, хоча інформація блокчейну потенційно може бути надійнішою, ніж інформація з системи ERP, аудиторам важливо враховувати ризики, які виникають у середовищі блокчейну. Наприклад, приватні ключі цифрових гаманців можуть бути вкрадені або втрачені, а також можуть бути помилки в коді смарт-контракту. Обидва ці ризики можуть поставити під загрозу надійність інформації блокчейна.

Література:

1. Гончар, В.П. Застосування внутрішнього аудиту в системі управління українських підприємств [Електронний ресурс]: / НБУ ім. Вернадського. - Режим доступу: / www.nbuv.gov.ua
2. Діденко. С.В. Організація зовнішнього і внутрішнього аудиту відповідно до принципів корпоративного управління [Електронний ресурс]: / НБУ ім. Вернадського. - Режим доступу: / www.nbuv.gov.ua